

Latwieschu Amises.

82. gada-gabjums.

Maksā,
Zelgawā samemot:
 par gabu — 2 rub. 20 kop.
 par 1/2 gabu — 1 „ 20 „
 par 1/4 gabu — 60 „
 Par adreses pārmaiņu
 samaksā 10 kop.

Maksā,
 pa pasta pabalstot:
 par gabu — 3 rub. — kop.
 par 1/2 gabu — 1 „ 60 „
 par 1/4 gabu — 90 „
 Uz ārsmēm 4 rub. 50 kop.
 2 rub. 30 kop., 1 rub. 20 kop.

Redakcija un ekspedīcija:
 Zelgawā, Raugišerū eļā № 14.

Sludinājumi maksā:
 par rīktu rakstu rindām 8 kop., pēckārtē 20 kop.

Sānecēkšs 24. augustā 1903. g.

Teatris un balle.

Frabdis: „Pafšdarīnatais dēlsjēla kontroleeris.“

Wehl par ortografiju.

No L. Wehrstina.

Jautājums nāv wehl norimis un, redzams, aštrai nerims, lāmehr nebuhs gaischi un slaidri nolemis konwersāzijas wāhrdnīzu isdot parastajā ortografijā, beš teem sīkateem skanu apšīhmejumeem, kahdus Sinibu Komīšija bij atīnusi par wofabstīgeem. Latrakstu wadītāji, rakstītāji, lasītāji ir tai sīnā tīf weenprāhtīgi, ka Sinibu Komīšija nedrīhstī tīf dahrgu darbu usfāht pret šcho wehleščānos.

Bet nu noteel kā dahču deenu: isbījusšees, ka wineem draud usspestī neehru, grūhtu ortografiju, kas apšīhē fatru garumu, rakstītāji greeščās nu ari wehl pret garuma sīhmēm tagadejā ortografijā. Zuhra krahz un praša upuri. Nabaga burtu „h“ wīna tīfās galīgi nofkalot no wīfām garajām sīlēm. Par pašču „h“ jau nebuhtu nelahda nelāime, bet wīnu atmetot, ir jāpahrdomā, wāj ko zītu līfīm weetā un ko. Šchis jautājums nāv wehl glūšchi slaidris un tapehz par wīnu isīteifschu fawāz domas.

1. Wīspīrims eephejams garumu wāhrda zelmds atīahst neapšīhmetu. „Malu“ waretu rakstīt kā „mahlu“, „tezi“ kā „tehzī“; uš fakaru raugotees buhtu faprotams, ko rakstītājs domājis. Bet atgadītos reifes, kur pahpratumī weegli eephejāmi. Ari „h“ burta eenaideeki, kā Raščhofu Dahwīs, „Rīgas Wīfē“, atrod līhdīgus atgadījumus. Ja rakstām „namu eekarot“, tad pehz parastās ortografijas sīnams, ka te ir runa par karu nama dehl. Bet ja garuma sīhmes atmetam, tad tās paščas rakstu sīhmes wār apšīmet lahri pehz tuwata nama. Peemehru skaitu negribu paleelināt; atrast wīnus wār loti weegli. No šcheem pahpratumēem nu waretu isbeht, ja

2. isleto garuma sīhmes tās reifes, kur līhdīgī burti wār apšīhmet 2 dahščādus jehbeenus: „mati“ un „māti“. Ar tahbu nolehmmu mehš nu waram domatees isīfuschī no wīfām sīlmām. Bet tā spreščot mums par weenigo mehri ir bījusī praktīfka ehrtība rakstīdā. Noteitība un weenadība ir palīfuschas glūšchi beš eemehribas. Weenadības truhš tahdā sīnā, ka weens tur līks garuma sīhmi, kur otram tā isīfīkēes pīlnīgi leela. Tā mums līfumbas weetā isīfēes mundra nelahrtība. Ja līhdīf schīm kahds skolneeks burtu „h“ nefināja leetot isīhā weetā, tad tā bīj neprahšana un skolotājs pawīlla farkanu sīrīpu wāhrdam apafschā. Bet ja nahfotnē kahds pīrmeeneeks newīhščos isīfērt „rahdit“ un „radit“, tad skolotajam buhs padewīgi galwa jaloka preefch tīf apfehrga behna, kas tīf leelā mehri eegaumeis ortografijas pīnzīpu: doabfīnato weenahfuschību. Zīti, sīnams, grībēs abus jehbeenus isīfērt un līks uš gari isrunājamo „a“ garuma sīhmi: „rādit“ un „radit.“ Tā weenadības nebuhs.

Bet weenadību waretu drīhšal pezeeti; wehl leelās fāudejums zelās nenoteitībai augot. Rakstu sīhmes gan nelād neapšīhē pīlnīgi wīfās skānas, tomehr wīfās rakstībās atrodām zenščānos no pīrmatnejam newīfklām sīhmēm pahreet uš pīlnīgatu skanu apšīhmejchānu, wāj wāhrda formas noteifschānu. Mums nu buhtu jāstāigā glūšchi otrads zehsch. Weenahfuschību zelāmī tronī, mehš turam par patriotīfku darbu fagahstī to pašču pajumti, ko rakstu tehwi ar wīfēem fawēem grehšeem mums tīfchu ir usjehlēuschī zīf nejit peeteelošču. Kahds no tam buhs labums, nefīnu, bet droščī wār apgalwot, ka pee tam fāudēs pīlnīgu isīrunu.

Pret tahdu usfāhtu nu mehš eebīstī, ka tīfai fweščneelam tas buhtu par apgrūhtinājumu; Latwēetis pats jau līhdīfchim lasot pareifī nepīlnīgi usfāhtītus wāhrdus un tīfpat pareifī wīnus lasīfchot nahfotnē, kad „h“ buhščot no wāhrdu zelmeem isīfēstī. Domāju, ka tahds usfāts ir preefch walodas fāidribas bīhstams. Raščhofa fūngs eeteiz pareifū isīrunu isīfot „skolotājeem, mahzītājeem, akteereem un wīfēem mahzīteem tautas behleem un meitām.“ domādams, ka ar to buhs nodroščināta fāidra, no dialekteem nefābojāta lasīschāna, neluhfotot uš to, wāj mums ortografija fāhāda wāj tahda. Bet tur tad lai „skolotāji, mahzītāji, akteeri“ un zīti pašči sīpīrina fawu walodas apšīnu? Neweenam nāv nofehšpums, zīf leelu pūhlīm kulturalas tautas eegulda pareifā isīrunā, fāhtot no mahju audfīnāschānos un skolas līhdīf pašchāi plāfchāfai fāitīfmei. Latwēes fcheem tas nemāf nāv eephejāms. Tapehz wineem jo ruhīgāfī jāisleto lātris faktors, kas nodroščina pareifū isīrunu. Pats Raščhofa fūngs atīhstī, ka jau tagad atgadotees, ka garas sīlbes beš garuma sīhmes isīrunājot isīfī. Raščhofa fūngs to gan isīfāidro ar wehleščānos skoloneem atweegliat pareifrakstību.

Tad nu uš skolotājeem kīstī wīfa waina. Bet wāj nu leeta buhtu palīfuschī labāf? Ir tīfchu loti behdīgi, ja skolotāji lahdu eemešču dehl runā nepareifī un tā, ortografijas pawēdinātī, isīplata greifū isīrunu.

Bet nāv wīs itreif skolenu dehl dīrdama walodas laufschāna. Wār fāzīt, ka doabfī runātāji tura par fēwīfchku fmalakumu: isīrunā sīngri peefleetees rakstu burteem. Tahdas dabas bīja ari tas peemehrs, ko peemīneju ari fawā pīrmojā rakstī par ortografiju. Šcho peemehru ir legions. Nemsīm tīfai sīlbi „uš“. Kā wīna isīrunājamo? „Es fkehju uš augšču un beidsot usfkehju kalnā“. Jo smaltāfī kahds grīb isīrunat, jo droščāfī waram fāgāidīt, ka wīfch pīrmo „uš“ fchīnī teifunā (uš augšču) isīrunās pareifī, bet otru (usfkehja) barbarīfī — proti ari isīfī, aif tā weenīgā eemeščā, ka muhšu rakstība nāv garuma sīnā paturejufe wezo isīfchīribu starp fchērtīto „uš“ (isīfo) un fālitto (garo). Ja pōstī isīrunā tagad nāv wehl leelās, tad to waram tīf isīfāidrot ar literatūras fēmo atīhstību agratōds laifōds. Grahmātu faturē speedās tautā ne tīfdoabfī no lasīfchānas, kā no atīhstīfchānas, dīeefāfchānas u. t. j. pr. Tagad literatūras eepōids aug ar latru deenu un wīnam pretīm tagadejās skolas ir nēfehīgās, gan tapehz, ka wīnām fchīs leetas tīfai mājā mehri fāhū programā, gan ari tapehz, ka pašči skolotāji nāv mahšes walodā doabfījuschi nopectnu preefchīgīhīribu, bet fawās sīfāfchānas walodā ir pa leelāfī dāfai eeguwuschī, žentīgi mahzotees uš fawu rofū. Atīktu wehl teatris un runātāji fānzēl wāj fāpūlžēs. Bet wīfī fchee faktori nefneedsās walodas sīnā labāfī skolāi līhdīf; beš tam ari tur runātāji nāv walodā tā fāgātawotī kā pee zītām tautām.

3. Do eewehrojt walodu zelmds garuma sīhme buhtu jāpatura, un ja negribam wāirs rakstīt „h“, tad jāleel wīna weetā kahda sīrīhpīna, bet jāleel wīfur, kur līhdīfchim fāhweja „h“. Tīfai tad neesām no pīlnīgāfās ortografijas atīrtīuschī nepīlnīgāfā. Bet ja wīfa reformā pašchū tīfāt eefch tam, ka burta weetā eesāmīnīuschī sīrīhpīnu, tad galu galā ir prāhtīgāfī atīahstī eehīstīto „h“ fawā wejā weetā. Pee rakstīfchānas ir gāndrīhš ehrtāfī usfāhtīt weenu burtu wairāf, nēfā wāhrda wīfū tīfīt wīfādās sīhmītes. Ari parādums nahf burtam par labu. Pātlaban fāht nodībīnatees gāndrīhš konfchewenta waldoščā wīspāhrgā ortografija, kapehz lai nu ar nepēeteeloščī motīwetām mōinām nelāwām atīhstītees droščām īnīstīntām preefchī pareifās ortografijas? Beš tam luhdū eewehrot nefāstānu, kahda isīfēes starp muhšu monumentalājeem darbeem, ja Wāhrdnīzu isīfōsīm beš „h“, kāmehr Pāfāfās ir drūfatas līhdīfchīnējā rakstībā un Dainām Keifārīfā Sīnatnu Akadēmija ir parahdījufe fēwīfchku godu, wīnās eepfehdamā ar teem pašcheem raksteem, kā Barons un Wīffendorffs eefāhtuschī pīrmojā fēhjumā. Neweens nopectnī negribēs, lai Akadēmija, otru fēhjumū nobēigufe, trefcho isīdotu „pahrlabotā“ ortografijā. Bet ortografijai Dainās paleofot tahdāi, kahda wīna jau ir līhdīfchim, nāv eemeščā rādīt Konwersāzijas wāhrdnīzu ar zītadeem raksteem.

Ari uš skolu waldēm buhtu jāluhfojās, ap ortografiju eefpīrimentējt. Tagadejā rakstība ir dabūjufī wāfābīgo apstīpīrīnājumu kā, skolas ortografija un nebuhtu eeteizāmī, nefwārgu mōinū dehl, nahst ar luhgumu, lai dōd atkal jāunāfī rakstībāi līkumīgās teefības.

Bet ja nu galu galā, neluhfotot uš wīfēem aprāhdīteem eemeščēem, „h“, kā garuma sīhme, buhtu no muhšu ortografijas isīfudīs, wīfch fawēem eenaideeēem par spīhstī fōfotōs tahlāf tahdōs fālikumōds tā: „fch, sch, tch, bch“, kur wīnam ar nāv burta mehrtība. Ari Latwēeschu rakstīneezība newār aifwābīnatees no fawās mehstīures. Tapehz nebuhs ari nelahda nelāime, kad Latwēeschu pareifrakstība kahdā sīnā līhdīfīnāfēes Wāhzu rakstībāi. „Weenādeem brāhšēem“, kā Wāltījas mehstīurneeks Keļchš fāfā, „jāwālfā weenādas žepurītes.“ Un pateefībā walodas dāba praša, lai tīflob Wāhzeefchī kā Latwēeschī isīfchērtu ari rakstōds garas un īfšās sīlbes. Wāhzu ortografija (pretīm Medna fga apfehīnumām) to ari eewehro leelā mehri, un nefīnu, kalab Latwēeschī lai pareifību un noteitību upuretu ehrtībāi.

Dbešā, 31. jūlijā.

No ārsmēm.

Wehl par leelo bāfāra degščānu Budapeščā.

Latrakstīfī pafneefš plāfchās jo plāfchās sīnās par fchāufmīgo nelāimes notīkumu Budapeščā, par ko isīsumā jau sīwōjām fāwās amīfēs pagāhjuščā mummūrā. Pawīfām nobēgufchī dīwī nāmī, kurōs bījusī eehīfōtā kahda leela pretšču tīrgōtawā jeb bāfārs, kura fāwās fāudejumus usdewufī pahris mīljonu rublu. Šcho behdīgo nelāimes gadījumu isīmellejt, nahfuschās lājā aifāf tahdas neepreezīnāfōschās muhšu fābīfchās parahdības, kad, pehz leelas pelnās dīhšdamees, ruhņeefī un us-

nehmeji peegreefch pahraf māf mehribas kalpotāju un strāhdneeku dīhšwības un wefelības apfārdīfāi, kūrī darbojās wīnu weifalōds tapat ari fawu pīrjeju droščībāi. Tā teel tagad aiftrāhdīs, ka nobēgufchā bāfārā nebījuschās neweenas referwēs trepes. Wīfās zītas trepes bījuschās no fōfā. Galwēnās trepes atrāduschās mahjās wīdā, tā ka tās aštrī pahrhēmufī uguns. Tahlāf truhzīs ugunsdīhšchāmās eetaifēs. Weens no kalpotājeem mehģinājis eetaifī darbināt, bet — truhzīs uhdens. Ari ugunsdīhšchēfī, uhdens truhkuma dehl, apjufuschī un nefīnājuschi, ko eefāhtī. Bezamee tīhklī bījuschi wīfī fīktī, tā ka nelāimīgee, kas no mahjās augščējeem stāhweem eelehtuschī tīhklā, tīkuschī isīfweefī uš eelas afmēneem un tur wāj nu fāfchīhbuščī un uš weetas bījuschi pagalam, wāj fmagī eewāinotī. To redžedāmī zīti wāirs nelehuschī nemāf tīhklā, bet tāifnī uš afmēneem.

Nobēgufchāis tīrdīneezības nāmī peedereja brāhšēem Goldberģeem — pehz tautības Šchībī. Pīrmdēenas wāfāru, ap pūlfstī 7, kad bāfārs bīj pahrpīlbtīs ar pīrjejeem, īhpāfchī no darba laudīm, kas no darba nahfdāmī īfārijā eepīrkumus, grīhdfegu un grofū nobādā isīhēlās uguns. Dehl kahda eeletribas wādā mātāfchānos aifdēfās fprīzes. Komījs fēhrtā tūfīt pehz rotās fprīzes, ko apdēhstī uguni, bet fprīze — nedēma uhdēnī. Uguns isīplatījās ar apbrīhnojāma aštrumu. Weens no bāfāra īhpāfchneefēem, kas atrādās kafēs tuwumā, fālampā nāudū, un, eeflēgdamees: „Lai muht, kas wār!“ bīj pīrmais pa durwīm laulā.

Duhmī un smēlme ar jōnī fprāudās nāmā uš augšču un isīplatījās pa zītām weifalā telpām, kas bīj pahrpīlbtīs pīrjejeem. Uš leju wāirs neweens nefehja nofuhstī — nelāimīgee dēwās ehfās augščējōds stāhwdōs. Dēfmit mīnuschū laifā jau wīfš leelāis tīrdīneezības nāmī stāhweja leefmās. Sāfkehjuščī nāmā žeturā stāhwdā, kausīs pa logeem stēpdamees un rotās lausīdāmī, fēedšā pehz palīhdīfības. Wīneem atāwāja pretīm, lai nefāudē duhšču, ka palīhdīfība tuhlt buhs klāht, lai tīfai gāidā. Pagāhja breefīmīgī garas mīnutes, kāmehr atgāhdāja lehjāmo tīhklū. Tīfklīhš tas bīj atgāhdāts — nelāimīgee lehja tīhklā. Pīrmais — kahds jāuns wīhreets. Tas nolehja lāmīgī tīhklā, isīfuhnojās un pafūda lauschū bārā. Šchī lāmīgā preefchīfime eedēwā ari zīteem duhšču. Nu lehja weens pehz otra pafāl un dēegjan lāmīgī. Tīfai fēfchī dēemfchēhl nolēhja fāhēus uš eelas un pa pufēt nofīfuschēes, palīfā gulot. Dīwās fēeweetes, fākehruščās, lehja fēmē, bet lehjot weenā tīfā fāfchklādītā pret ballōnu, kāmehr otrā ar fmageem eewāinōjumeem notrītā fēmē. Kad kahdas 18 pērsonās tā bīj nolehuschās, domājā, ka neweena wāirs nāv augščā. Bet te pee logā parahdījās kahds pawēzš wīhš. Kad tam fāuzā, lai lehj tīhklā, — wīfch pāmētā ar rofū un pafūda degōščā ehld. Kahds tehws nomētā tīf nelāmīgī fawu behrnu, ka tas nofritā blāfūs tīhklām un bīj uš weetas pagalam. Otrā azumīfklī tehws lehja pafāl un ari nofītās. Leelāfā dālā no pērsonām, kas tahdā nelāmīgā kahrtā dabūjā galu, bīj fēeweetes. Kahds jāuns zīlmēks, Blāntenbergš, kas uguniņ isīkotees, bīj usfēidēes augščējē stāhwdā, lai glāhbtu kahdu ģīmēnī, pāis dabūjā leefmās galu. Kahdāi mahšēi, metot behrnu tīhklā, behrns eekrītā tāifnī uguns leefmās. Bet nelāmīgā mahšē to neredžēja — tāi pašchā azumīfklī tā pātē krita leefmām par upuri. Dīwī meitenes, lāifkām mahfās, žēetī fōpā fānehmufchās, fēmē lehjot — nofītās.

Ugunsdīhšchēfī isīfurejuschēes loti duhščīgī. Kahds no teem par fawu dīhšwībā nebehdādām, pa logu aštrā lehfdāmš grībējis glāhbtī dīwī fēeweetes no leefmām. Weenu tam ari pateefchām īfēwēes isīglāhbtī. — Nelāimīgee pee dīhšwības palīfuschēe noģāhdāt fīmīzā, kur tos otrdeem pūfdeenā apmellejis fīrmāis keifārs Fānzīs Jōfēs un fāzījis dahščus apmēerīnāschānas wāhrdus. Wīfš nelāimes notīkums fāzchīs pīlfehātā leelu usfāufumū. Wārbuht fchīs fchāufmīgāis gadījums pāfchubīnās peenāhģīgās eestāhdēs raubfītees uš to, ka weifāneeki, pehz pelnās dīhšdamees, nefehlējās ar fawu pīrjeju un kalpotāju dīhšwībām, kā tas fchoreif bījis Budapeščā.

Stāhwōklīs Mākedonijā.

Kā no Belgrādes sīno, eewehrojt jāunāfōs notīkums Adrīanopōlē, wārot kaut kuru deenu fāgāidīt Turku kārāspēhka eeburāfchānu Dēemwīdus Bulgārijā. Peenāhtuschās sīnās wehstā par wātrāf jāunām ļaujām, turās neweernēeki paturejuschī wīrs-rofū. Beš tam tee eenehmufchī wātrāf fāhščās. Bulgārijā lauschū prāhtī tā usfāukstī, ka fāgāidā drīhšumā, ka eefīhšwōtāji, neweehrojt fāwās walbības pāmēhles, atklāhtī peewēnofees neweernēeem pret Turkeem. Mākedonijā, pee Kērwanās fāhščās, dūmpīneeki usfprīdīnājuschi gāifā kahdu tornī, kurā bījuschi apžēetīnājuschēes kahdī 250 bāfchībōfufī. — Tahlāf sīno, ka dūmpīneeki fāhtot apdrāudēt pāt Konfāntīnōpōlī. Šchīmbrīhščām gan wīnu leeleē pūlfī eefot ap 100 wērtēs no

*) Pateefībā gan wājādētīn rakstīt „eekarot“ ar mīhstīnātā u. t. p.

Konstantinopoles tahli, tomehr sultans jau breesmīgās bailēs. Pēc gadījuma jau var gan notikt, ka atvēstīti nemeerņeku pulšini, samu dušhīgu wadoau wadibā, nekatoetes uš mīseem apzeetinajumeem, kas zēd uš Konstantinopoli, tomehr noteef tās tumumā. Bet no ušručkānas Konstantinopolei gan, simams, nēwar wehl ne zeret. Pilsehtai, kurā tildauds eedshimotaju un kurā tīl leels kara-spehts, nemeerņeki gan nelād needroščina-sees ušbruti. Weens, ko drošči ween sagaida, ka nemeer-ņeki šabojās Konstantinopoles uhdenswadu, tā, ka eedshimotaji paliks beš uhdens. Konstantinopoles uhdenswada amoti ešot pilnīgi nemeerņeku rofās un ar daščām dinamita patronām tee weegli war ispošit wabus. Ari uhdens truhšums tahdai milšu pilsehtai daritu leelu postu. Wehl no swara, ka leelwalstis ari meklē eemešlus, lai tīl waretu wairaf eejaultees Turcijas leetās. Amerikas Šabeebroto Walsju presidents Roswelts pamehlejās Amerikas kara-tugeem dotees uš Beirutu. Gemešs uš tam bijis — Amerikas wize-konsula nokauščana Beirutā, lai gan, tā wehlatas telegramas leezina, wizekonsuls nebuht nam nokauts. Uš konsulu gan šchauts, bet tas palizis neewainots. — Italijas konsuls atfal no Turkeem nolamats, kahds Kreewu pašneels — pešlants no Turkeem. Gan tās naw leelas leetas, tomehr loti rāsturigas: Turki pee wisa šawa apdraudētā stahwolka, nebuht nedomā peelahotees pret leelwalstim, bet pee katra neeziga gadījuma laišč fawas dusmas uš ahru.

No Wahrijas. Berlinē patlaban israhbita Maksima Gorlkija luga „Dibinā“, 200-to reiši! Ar pilnu teesibu Gorlkis war šcho lugu dehmet par „šelta dibinu“. Uš šcho šawado jubileju Gorlkis atsuhtijis teatra direktijai šochu albumu ar bildēm no šchis lugas israhbes Maškawā un dahwīnājis katram atteerim šawu potreju. —

No Italijas šimo par kahdu breesmīgu dšelsjēla nelaimi. Siarp Pasiāno un Rodropo šadušrees kara wilzeens ar pretšču wilzeemu. 15 zilweki uš weetas bijušči beigti, 60 gruhtī eewainoti. —

No eekščsemēm.

No Peterburgas. „Peterburgas Awīseš“, tā Rīgas laikraksti šimo, apstahjuščās isnahščanā, tadēhl ka minū isde-wejam Oskaram Rahwinam peetruhzis naudas lihdšeku lai-kraksta tahlatā isdoščanai. Šesīdeen 16. augustā wajašejis tīst pahrdotai wairafoliščanā laikraksta konsešijai, drukatamāi un t. t.

— Par pagasta školām tautas apgaīmoščanas ministrija uš kahdu peeprašjumu, kas ešneegts no Zgaunijas ew-lut. tautškolu komisijas, isškaidrojuši, ka šikums neatkaujot prašit no šemneekem, lai katrā bijuščā pagastā ušturetu šawu školu, bet gan dodot wīneem teesību, obligatorīškās školas eerihšot katrā jaunā pagastā, kas zehšes no diwu pagastu šaweenošchānas, tahdā škaitā, ka isnahl ik uš 1000 abeju dšimumu dwehšelēm weena škola.

No Peterburgas. Šchimbrīščam Kreewijā ešot tītai kahdu 278 fabriku školu.

— Kreewu jaunaku laiku rakstneeki, šahlot ar notezeju-ščā gadušimtena otru puši, neita wairis peelaisti mahšibai Kreewijas školās. Tagad, tā „Nord. Zeit.“ šimo, tautas apgaīmo-ščanas ministrijas mahšito komiteja apšpreešot jautajumu, kahdus no šcheem rakstneekem waretu peelaisti gimnāšiju peš-bejā klāšē.

— Uš wežam galošchām, to iswed uš ahšsemēm, tā „Lib. Westn.“ šimo, ušlīščot 250 kap. mūitās.

Wairaf aprīnu šemneeku pahrwaldes ešneegušchās eekščleetu ministrijai luhgumu, lai pagasta walbes eerehšneem, fe-wiščhi pagasta wezajajeem dotu šewiščhtas uniformas. Zaur to šche eerehšni zehšchotees zēnā, jo šemneeki šipri škatotees uš ahreeni.

No Warščawas. Warščawas uniwersitātes profesoru teesā peepšreeduše 136 studenteem par šch. g. 13. martā šarihš-koteem nemeereem peeshimes, kas neaprobeščo minū preeščroz-žibas. 34 studenti dabujušči parāstu un 4 šingru rahjeemu, kas ari neaprobeščo minū teesibas. 72 studenti wamīšam attaišnoti.

Warščawas bankeeri, tā laikraksti šimo, ari leegušchees wešselus diskontet ar Serbijas waldbibas wihru parāšteem. Tā tad Serbijas šehniščh wehl arween nēwar isstīti no nepatīštamā naudas truhšuma. —

No Poltawas mums šimo weetejais pilsehtas galwa, ka tur 30. un 31. augustāšč. g. notīščot eewehrojāmā Ukraines dšejneela Iwana Koltarewšča peemineška atklāščana. Pirmdēnā notīšs deewluhščhāna pee Koltarewšča šapa, peemineška atklāščhāna uš Koltarewšča bulwara un pehšigi šwiniga domes šehde, kurā dos ihšu pahšstatu par peemineška zehščhānas gaitu un pašaidros Koltarewšča rakstu literariško nošhimi. — Otrā dēnā tīšs šarihšlots literariški-musikalīšs rihts, no šura cenahšumeem atklāšs školu, to nokauts Koltarewšča wahrdā.

No Riščhincwas šimo, ka tur nobibinājusēs jauna beedriba ar wahrdū „Brahlu mišleshibas beedriba“. Statuti beedri-bai jau ešot apšiprināti. Beedribas noluhšs, beš tizibu un tautību isščhēribas, palihšbet šawam tuwafam. Šawu darbību ta ušlīščot jau septembrī.

No Riščhincwawgorodas. Pa parāstā leelā gada tir-guš laiku, leelajā kaušču puht alloščh noteef ari daščabi no-seegumi, aplawpīščhānas u. z. Tā šchogad kahds bagats tirgo-tājs nonahšwets, eelīšs kōšē un aissuhtis pa dšelsjēlu uš Šar-towu. Šlaidri šin, ka tirgotajam bijušči Maht 7—800 rbl. naudas. Beš tam no pilsehtas pašudis ari kahds Peršeetis, kahds pamahšs un wehl kahds pašenas.

No Waku šimo, ka kahdā Miškawāšijas dšelsjēla šajjā peenahšts patronu šuhtijums, wešelas trihs kastes. Šuhtijums, pee nodošchānas, ušdots par „olām“. Šawadas olas!

No Sibirijas raksta, ka šchi wafara tur pašcheem apga-baleem atēsuši leelu postu. Daubš weetas rehgojotees hads preeščh durwim. Seleginštas apšahrnē degot meščhi. Šaules weetā pee behešim redšams tīkai ugunšgrehta atpīšhdums. Pat elpoščhāna ešot apgruhtinata. Bihšs juhšijam tīl reiš ušlijis leetus. Šahle wisa ešot isdeguše. No Werchubinskās ošijālā weetejā apgabala amīše raksta par breesmīgeem negaīseem, au-tdām un kufu. šas tureeni wešfirētā šahrā peemelejšuši. Par tahdām breesmīgām parahšhibām šchawafar dširdets no daubš pušēm.

Widsemē.

No Rīgas. V. Latv. wispahrigo dšeesmu šwehtu ko-miteja, pamatojotees uš šawu nolēmumu no 5. augustā šch. g., zaur šcho pošino wīseem šoru wadoneem šelofschu: I. Geweh-rojot to, ka nošču ishuhtīščhāna pa wāstu atwēstīščhi katram šo-rim šaweenota ar leeleem isdewumeem, komiteja drihšumā fa-šahšbis un isšlubinās tahdu weetu šarāstu Widsemē un šur-semē, uš šureeni notes ishuhtis pašās uš reiši wairakeem šoreem un šur tad šoru dirigenti warēs šeršoniģi preeščh šawa šora šanemti notes. Protams, ka šoreem, kas newarēs apšihmetās weetas notes šanemti, pehbejās ishuhtis pa wāstu. II. Šribedama wīseem dšeedatajeem, kas dšihwo ašrpus Rīgas, apgahdat dših-wolkus, bet nešinadama, preeščh kahda dšeedataju škaita dših-wolkli wajašigi, jo daubš laulu dšeedataji, žerams, atradis pee šaweeem radeem un pašihšameem Rīgā wešmīhliģu pajumtu, komiteja greeščhās pee šoru dirigenteem ar luhgumu, lai ušdod jo drihš, preeščh žil ishti dšeedatajeem šori apgahdajami dših-wolkli. III. Šerahšhibama dšeedatajeem brihšwus dšihwolkus, ko-miteja apšolās dšeedatajeem dot ari par brihšwu: šeemu jeb šal-mus gulumu weetu eerihšchānai, palagu, šeepes un mašgaja-mās šlodas; žitas leetas, tā dweelus, gultas apšegus un t. pr. dšeedatajeem janem pašcheem lihdš.

Komitejas wahrdā un ušdewumā

Preeščhneeks: Š. Grosfwalds.

Rakstweibis: A. Štraufšmans.

Rīgā, 13. augustā 1903.

No Rīgas. Rīgas Latweešču Beedribas runas wihri šawā šehdē 12. augustā šch. g. peenehmūšchi no teatra komi-tejas ešneegtu preeščhlikumu teatra garantu leetā. Preeščh-likuma mehrtis — zaur garanteem peegahdat wajašigos nau-das lihdšeklus. Šaranteem teef isdoti ischeki preeščh teatra ap-melleščhānas. Ššodamee garantu ischeki top eerihšoti wīši uš weenu un to pašču ženu. 100 rublu garantš dabon 70 ischeku ā 150 kap. wehrtībā. 50 rublu garantš dabon 35 ischeku ā 150 kap. wehrtībā. 25 rublu garantš dabon 17 ischeku ā 150 kap. wehrtībā. Ar šcho 150 kap. ischeku garantam ir teesibas rihtotees, tā minam patīhš: 1) pašchām apmellet jebšuru israhbi, 2) atdot resp. pahrdot ischeku žitam, 3) weenā israhdē isleetot wairaf ischeku uš reiši, 4) pahrmānit ischeku pret diwām 75 kap. bikerēm, un par diweem 150 kap. ischekem neimt trihs rubla weetu bikeres u. t. t. Wahrdū šakot, garantš war šawu ischeku isleetot naudas weetā pee bīlešču pīrščhānas; nopīrštā-jam ischekam garantu rofās ir pilnīga naudas wehrtība R. L. Teatra šakē. Beš tam wīšas lihdšchīnejās teesibas garantu ša-pulžē, šura wehlē ari delegatus Teatra Komīšijā, paleel tās pa-ščas. Katrs garantš, kurščh ir R. L. B. beedris, šauda ga-rantu šapulžē hāšs teesību: 100 rublu garantš ar 3 hāšim, 50 rublu garantš ar 2 hāšim, 25 rublu garantš ar 1 hāšī. Naw eemešā šchāubitees, ša šimwātīšais Teatra Komīšijas preeščh-likums eeguhs Latv. teatrim daubš jaunū pabalštītajū un pee-šriteju. Tahlat preeščhneeks šimoja, ka no Jāhna Mengela mantīneekem eemafāti J. Mengela testamentā nowehšleete 10,000 rublu šudentu štipendijām. No šchi šapitala dibinās diwas štipendijas, katru 250 rublu leelu.

No Rīgas. Rīgas namu ihpašchneeku beedriba šawā 14. augustā šch. g. noturetā preeščhneezibas šehdē isdalijuši šchahdi amatus: par preeščhneeku eewehšlets Šr. Weinbergs, wina weeteeks — W. Štebels, grahmat- un rakstweibis — A. Lušenbergs, wina palihšs — Šraštālns, šaseers — J. Šullis, wina palihšs — Šr. Bergs.

No Rīgas. Jauns Kreewu laikraksts. Bijušchām „R. Westn.“ redaktoram Leonidam R. Witwīzli šungam, tā Rīgas laikraksti šimo, dota atšawa, isdot Rīgā jaunū deenas laikrakstu ar nosaukumu „Riščhlija Wedomosti“ (Rīgas Awīse). Programa ešot plaščhāla nēdā lihdšchīnejām Rīgas Kreewu awīšem tani šimā, ka atšauts ari teštu puščhlot iluštrāšijām. Žena awīsei tā pati, kas „Riščhlija Westnīlam“.

— Derīgu Grahmatu Rodatāš pehbejā šapulžē šinots, ka grahmatina „Sobi“, šobu ahršā R. Žannāwā šastahdita, jau isnahšuse no drulas un tīšs drihš ishuhtita. No pahrdru-šajamām grahmatām no drulas klājā nahščhās atfal šchahdas: W. Štežowas „Weselības šols“, R. Wagnera „Gaišs“ un Apšihču Žehšoha „Laimes špoks“. Tad šapulžē nolēhna drulā nobot šahštīnus „Mašā Regereene“ un abus šalendarus, leelo un mašo. Pehbejo drulās leelākā formā, nēdā tas tagad ir. Beš tam pahšpreeđa ari par „Dšejošu krahjuma“ isdoščhānu. Šchim noluhštam grib nemt Šfenberga dšejas, Pluhšana ša-šahšbijumā. Weedru pahšfimis Abbula šgo šimoja, ka Rodatāi weizinātoju beedru lihdš šchim ir: I. šerijas — 4869 un II. šerijas — 3372, kamehr pagahjuščā gadā ar šcho pašču laulu bija: I. šerijas tīkai — 3469 un II. šerijas — 2356 weizī-nātoju. Weidšot J. Žihruša šgo šapulžei pašimoja, ka Rauguru laulfaimneeku beedribas isstahde Walmeerā Rodatāi par wīnās isdotām laulfaimneezibas grahmatām peepšreeduše pirmo godalgu: šudraba mebalī lihdš ar peenahšigu diplomu.

— Naudas wiltotājs. Ašpagahjuščā nēdā, tā „R. A.“ šimo, šepenpolizija Artilerijas eelā apzeetināja 24 gadus wezo A. dehl wiltotas šudraba un šelta naudas taitiščhānas. Nowra-tīnot, apzeetinātais isšezis šelofschu: wīnščh šuršemē apmeklejis

un pabeidšis kahdu laulu školu, un šoti interesees par šistu. Pehž šolās pabeigščhānas tas nobarbošees ar šemkopību un wa-las brihščhās ari ar galwanoplastiku un fotografēščhānu. Wīšai labi wīnam isdewuščhēs daščabi nowīškumi no medaleem un šudraba un šelta naudas, šurus tas parahšibis kahdam no ša-weem draugeem, kam bijuše nešihra pagahime. Pehbejās ari bijis tas, kurščh A. ušmudinājis, pagatawot wiltotu naudu, un pats ušnehmēs wiltotās naudas isplatiščhānu. No pagatawo-tās un eemānitās naudas šabrietājs dabujis puši. Pagahjuščā gadā A. ar šawu beedri nokuwuščhi Rišolajewā, kur abi kriu-ščhi poližejas rofās un eelīšti krahštinā. Drihš pehž apzeetina-ščhānas A. Lalaišs uš brihšwām šahjām, jo pret wīnu naw bi-juščhi nelahdi peerahšbijumi, tomehr beedrs dabujis bahrgu šodu. 3 1/2 gadu laiķā leelais „šifšitē“ pagatawojis wiltotas naudas par mairaf tuhššchēem rublu.

No Raugureem. Rauguru Laulfaimneezibas Beedribai, tā „Rīg. Awīse“ šimo, atšauts isdot diwreij mehneki, ar ee-preeščheju žensuru, šemkopības šchurnalu — „Walmeeras Lauš-faimneeks“, beedribas preeščhneela Š. Enšelina wadibā. Šchur-nala programa šchahda: 1) waldbibas rihtojumi šemkopības lee-tās; 2) raksti un peeshimes par šemkopību un wīnās nojārēm; 3) raksti, kas šihmejās taitni uš Rauguru laulfaimneeku beedri-bas, pahrtīšas beedribu un šawštārpeju palihšhibas šachū dar-bību; 4) pahrtīšas par šemkopības literatūru; 5) šemkopības bibliografija; 6) Šalweno laulfaimneezīškās dšihšmes notīškumu kronika; 7) širdšneezības šinas; 8) jautojumi un atbildes par šemkopību; 9) šinas par laulfaimneezību; 10) šubinajumi. Šchurnals maškās 1 rbl. par gadu.

Šefwaines hāšnizā šwehtēen 10. augustā šch. g. tīta no-tureti bihbeles šwehtī, peedalotees Rīgas Pahwila draudšes mahšitajam R. Waltera šungam. Pehž beigteem deewwahrdēem, ap pulšī. 2 pehž pušdeenas, eesahštās gariģs konzerts, kurā pee-dalijās mahššineeki A. Žurjana šgo — waldbornīstis un P. Žurjana šgo — baritons. Čhrgēles špehleja Maškawas šonfer-watorīste M. Šubena šdšje un pa šarpām dšeedaja Kraulneek-šču dšeedataju šoris, školotāja Š. šga wadibā. Tā ša laiķs bija šoti jauls, publikas bij eerošees milšums, šura ar ašgrahš-tību noklaušijās mahššeneeku ismekletōš preeščhnešumōš. Atš-šums, šuru droščhi ween war rehšinat uš wairaf šimteem, tā dširdams, nahščhlot par labu kahdam Žurjanu šgu auššelnim un šonferwatorīstei Šubena šdšjei preeščh šahlošliģliģošchānām.

R. A.

No Dšelsawas. Šopščh Wallas-Štufmanu dšelsjēla at-klāščhānas wehštules un laikraksti peenahš ari šchejeenes ša-žijā. Par šatru wehšili pee šanemščhānas šajamāškā 3 kap. par glabāščhānu, kamehr laikrakstus isšneedš par wēliti. Beš tī-lai ša šorespondenze peenahš šajijā, šura taitni šchurp adrešeta, nēminot Štufmanus, peem. tā: *от Зельзы Валк-Шток-мангоерокаго подъзднаго нутя, кamehr rakstot žaur Štuf-maneem wehštules un laikraksti teef šuhtīti uš Šefwaini. Tā nu daščas wehšiušes (ari laikraksti) malbās šchur, daščas tur. Mūišča šawu šorespondenzi pa leelakai dašai šanem šepat ša-žijā, bet pagāšts šawu no Šefwaines; tomehr atgadās ari, ša daščs šuhtijums preeščh pagāšā atnahš uš šajiju, kur paleel, kamehr kahds to eerauga. Waj te nebuhtu šas darams? R.*

No Lubanas. Šš beedribu dšihwes. Šaut gan Lubanas pagāšts atrodās pašchā Widsemes maleenā, tomehr gariģās dšihšmes peekopščhānas šimā šas šahw augštāf par dašču labu wīdeenas pagāštu. Pehbejā gadu dešmitā Lubaneščhi pa-mašam šahla ašihš, ka beedribas ir špehts šas palihšs neno-gurt un pašahwet tagadejōšs gruhtōšs laiķōš. Tagad, šur muhšu beedribas jau pahrdšihwojuščhās šawus „behšna“ gadus un ar šelmēm atšitūščhās wīšus ušbrukumus, šas tām pirmajā laiķā bij jaižeeščh — mehš waram, wairaf tā jebkad, žeret, ša tās ari turpaf pašahwēs, par šwehtību wīšai aplahrtnei. Žihniņu pilns jo wešihšchi ir bijis weetejās pahrtīšas beedribas muhšch. Un ne par wēliti tā žihniņušees. Zaur žihnu tā at-šwabinajās neween no šawa eekšhejā šapa razeja — augšotāja, šas to grībeja weens pats šagrahšt šawōšs nagōš, bet ari no wīseem teem, šuri beedribas mantū uššatīja par tahdu, par šuru neweenam naw atbildiba jadod. Šruhtis bij šahšumā ari Laulfaimneezibas beedribas muhšch, lihdš tā ušžehla pati šaw-ehlu. Ari aplahrtēee šemkopji šahšumā šchāubigi uš to nošta-tījās un maš peedalijās, jo beedriba newareja teem uš reiš pa-šneegz deef žil leelus materialus labumus. Ar šaitu tomehr beedribas špehti peeauga un lihdš ar to wairojās ari beedru škaitis. Beedriba ne tīkai šarihšoja preeščhlahijumu walarus, šuri jau pašchā šahšumā peewilla labu škaitu apmekletāju, bet palihšheja ari šaweeem beedreem eegahdatees laulfaimneezības maščhānas, mahššliģus mehšlus uš rudens nomakšu un t. t. Beš šchām diwām beedribām, šurām wairaf praktiška nokrahša — drihš nobibinājis wehl treschā — Weešigā beedriba; peh-bejā šew par mehrti šprauda šagahdat aplahrtnes publikai pa-tiškānus atpuhtas brihtīnus. Minētā beedriba, šuras šotals — weetejās Laulfaimneezības beedribas nams — ari lihdšchīm pilnīgi peepildijūši uš wīnu liktās žeribas. Tā ir šarihšojūši ne tīkai wairafas šreetnas teatra israhdes un jautribas wala-rus, bet arween žentūšees ari pašneegz šo jaunū. Šo intere-šants bij pehbejais beedribas isrihtojums šch. g. 10. augustā. Weetejās laulfaimneezības beedribas namā bij šarihšlots laizjās konzerts, šur beš beedribas šauka šora peedalijās wehl brihšwamahššineeks D. Wogelmana šungs (šchello). Šchis bij pirmāis tamlihdšigais isrihtojums pee mums. Mahš-šineela šga preeščhnešumus publika šanešma ar leelako šajuhš-mību, tā ša tam wajašēja arween pašneegz wehl šo peedewām. Šchis isrihtojums jo gaiščhi leezina, ša ari weenahščhā laulu publika war šajuhšminātees no šreetnāšeeem mahššlas preeščh-nešumeem. Žerams, ša publika nahšamā tamlihdšigā isrihtō-jumā preeščhnešumus šanems ar wehl leelaku šajuhšmību. Šaut gan šchājā pašchā deenā šaimiņu Šefwaines hāšnizā no pašh-

stamajem brahlem Juraneem tila farihtois garigs konzerts — tomehr isrihtojums bij loti labi apmeklets.

No Jurjewas. Kā „Postimees” sino, wina redaktors, teefleetu kandidats Tōnisons trihsfahrtigi bijis apfuhdsjets par goda aifflahrschānu fawā awifē. Suhdsjetaji bijuschi Reweles afziju beedribas „Volta” pilnmarneeks, swehrinat adwokats v. Rūdigers, pagasta rakstweidis B. Laursons un bijuschi pagasta rakstweidis J. Plutks. Suhdsjiba isteeafschānas terminsch bijis 11. augustā Jurjewā, Rīgas apgabaltiesas kriminalnodalas delegācijas preefshā. Suhdsjetajs Laursons nebija marejis atmahst un tadehl leetas isteeafschāna atlikta. „Volta” fabrikas pilnmarneeks bija sūhdsejis par to, ka apfuhdsjetais minetai fabrikai zehlis neslawu ar to, ka fawā awifē rakstijis, ka fabrika aifshgeleta, tadehl ka nespehju aišmakat walšsbanfas parahda prahjumu, un ar to 300 irahdsneeki palituschji bes darba un maišes. Schis sinojums, kā sūhdsetajs ar dokumenteem aprahdsjējis, bijis pilnigi nepatees. Apfuhdsjetais nebijis atnahjis teefas preefshā, bet wina aifshahwejis swehrinatais adwokats Brōders, kureh ufrahdsjējis „Postimees” a” numuru, kur minetais sinojums bijis atfauts. Uf teefas ufaižinajumu, lai abas partijas islihgst, sūhdsetajs atbildejis, ka wīnch islihgichānā newarot elaištees, bet peeprasot apfuhdsjetā sodischānu. — Pagasta rakstweidis Plutks Tōnisonu bija apfuhdsjējis par to, ka tas fawā awifē nepateesi sinojis, ka pagasta meetneeku fapulze wina atlaidusi no amata, un tadehl sinojums laitejis wina godam. Ari schis sūhdsetajs negribejis islihgst. Uf scho sūhdjibu apfuhdsjetā adwokats atbildejis, ka „Postimees” sinojis, ka sūhdsetajs „fawstarpigas berfeschānās” dehl atlaists no amata. Bet pee fawstarpigas berfeschānās weenai pusei ween neefot waina, ta leezinot, ka pagasta meetneeku fapulze un rakstweidis labi nesatufschji un tojā finā newarot eeroufhit sūhdsetaja goda aifflahrschānu. Teefa abās prahwās attaišnojusi Tōnisonu.

Kursene.

No Leepajas. Preefsh pilfshetas pufschofschānās, kura, kā finams, gatawojās fanemt augstus weefus, kā sino, nofuhiti no Rīgas 4 wagoni pufu, bes tam leels daudjums pufu, fahumu un karogu atwefts ari no Peterburgas. Tashlat no Peterburgas atbraufuschji diwi mahjiti pufschofschānās meisteri. — Bes tam, wirsleintanta Spiridonowa wadibā atbrauzis wulks polizijis un polizijas fahpotoju.

— Teefā twaitonu satifšme ar Londoni, preefsh pafschēeru un mantu wefchānās, kā „Lib. Zeit.” sino, nodomata fche atlahst drihtumā. Scho leetu iswedot Leepajas tirdfneezjibas firma Wolby un Co, ar diwi schim nolufham fawfuschji pirtteem twaitoneem. Satifšmei pawairojotees ari twaitonu fkaits turpmal tilfshot pawairots.

— Kahda Leepajas firma, kā „Lib. Westn.” sino, schinis beendās nofuhitjusi wefelu fahā labatā Rīgas alus uf Deenwibus-Afriku. Tas efot pirmāis alus fuhitjums no fchejeenes uf Afriku. Afrikanefcheem pubele alus ismakfashot — 50 fap.

No Leepajas. Pilfshetas galwa Zinks un tirdfneezjibas ofšas preefshneeks Buharins atgreefschēes atpafat no Peterburgas, kur tee bij aifbraufuschji amata darifschānās.

— Zeturdeen 14. augustā fch. g., aplufhofot weetejos fuhrmanus, Leepajas polizijmeistars fahdeem 75 fuhrmoneem atnehmis numurus. Fuhrmanu rati waj nu nebifuschji fahrtibā, apgehrebs netihrs, waj firgs flims. Fuhrmaneem bes numureem fchonebel noteikta jauna rewifija.

— Prozentu nodoklis uf fihleem lopeem, kā „Lib. Zeit.” sino, tur teefot emests ar 1. septembri fch. g., ka tahds lihbj schim pastahweja preefsh leelopeem. Nodoklis nemams, aplufhofot lopus preefsh fahfchānās. No naudas krahš fawfuschji kapitalu, fo isleetos lovu fehrigu apfahfchānāi. Nodokla tafse Leepajā (uf trim gadeem): par eksporta zuhām — 150 fap., weetejai patehreschānāi — 20 un 40 fap., fkatotees wehž fugas un wehrtības, par aitam — 3 fap., par teleem — 5 fap.

— Dehl neatlantas alus pahrdofschānās, kā „Lib. Zeit.” sino, Leepajas I. egzirkna meerteefnefis 14. aug. nofobijis kolonialweikala ihpafschneeku Fr. ar 50 rbl. leelu naudas fodu, waj ar areftu, uf atteezigu laiku.

No Kalnzema. Nakti uf 9. augustu faghi, atlaufdami fshgus un isfpehdami loga ruhti, eerifuschji fchejeenes brandwihna pahrdotawā, kur isfaguschji fahē atfahstos 40 rubkus naudas. Ari fchnabi un spirtu faghi „aifsteeufuschji” par apm. 35 rubleem. Pahrdotawas turumā atfahsti dahchi laufchameerihki, fahp teem ari prahwa fanga, kuras ihpafschneeks jau atradees. Domajams, ka tas walihfšes faglus fahfijit.

No Greenwaldes. Acti kur atrahdsim pagastu, kureh nef til leelus upurus preefsh isfahfchības weizinaschānās, kā to dara Greenwaldes pagasts, jo ja nemaldos tad pahri par 30% no telofcha gada budfcheta teel isdots preefsh skolu ufsturefchānās. Pagastā ir dimas pagasta skolas un weena diwllafu tautas apgaismofschānās ministrijas skola, kura pehdejā darbojās trihs treetni skolotaji, lamdehl fchi skola arweenu wairaf teel eezenita. Ministrijas skola ir feshgadū kurfs un wifkem Greenwaldes pagasta peederigo behrneem ir teefiba fcho skolu wifus feshus gadus pilnigi apmeklet par brijwu, ahreneekem turpretim jamafā 12 rbl. skolas naudas gabā. — Ministrijas skola teel ufstureta no Greenwaldes pagasta, kureh ari wehl pats skolotajus algo; no krona teel dots til ne wifai leels pahfšs, lamdehl tad pagastam ti ihpafchi tagad jo stipri nospeesh kameefchus leele isfawumi, lahdi zehlās skolu pahrbuhwejoj, jo wif pahrbuhwes darbs ismakfaja pagastam pahri par 12,000 rbl. Lai walihfsetu skola titt pee kreetmalas eefschējas eetaifēs, tad weetejā Labbarības Beedriba nolehmuše farihtot 31. augustā fch. g. Ezjamas bafnizā leelafu garigu konzertu, kura fchāids atlikums nahls par labu ministrijas skolas ehrgelēm. Pee kon-

zerta nemfshot dahbu ari pahris no Latweefchu eezenitakeem brijwafshleekem: ehrgelu mahfshleeks Jofuus fungs un konzerta dfeebatajs B. Jurjana fungs, lamdehl Greenwaldes un faiminu pagastu eefshmotajem fagaidams rets garigs baidjums.

Krona-Behrsmuifchās tirgus, kā „Kurj. Sub. Aw.” sino, fchogad pahrzelts no 24. uf 25. augustu, kā pirmdeenu.

No Krona-Mifās pagastā. Statuti preefsh Krona-Mifās fawstarpigas walihfšības beedribas ugunsgrchku gadijumōs ir no eefshleetu ministra beedra, ftepenadomneela Sinowjewa fga 26. junijā fch. g. apstirinati. — Apdrofchinaschānā beedriba war nemt tā ehlas, kā ari wifadu kustamu mantu. Wehlu jaunajai beedribai Deewa fwehtibu.

Remtes Semfopības Beedriba fwehtdeem 10. augustā fch. g. fwinēja fawus atflahschānās fwehtus. Swehtu atks eefahās ar „Deems, fargi Keisaru!” kuram feloja pahris tautas dfeefmas. Tad jaunais beedribas preefshneeks Gūnters apfweizinaja fapulzejuschos weefus beedribas wahrdā un aprahdsija beedribas wahadsibu, nobibinaschānos un tās mehrkus. Pehž tam feloja apfweizinajumi no zitu beedribu pufes. Pefsonigi beedribu fweizinaja: Remtes dfeed. beedribas, Jaunpils bishflopības beedribas „Dramas” un Rīgas juhrmalas fweeenezības beedribu delegati. Ar telegramām fweizinaja Rīgas Latweefchu Beedribas Semfopības Nodala, Zelgawas lauffaimneezjības un Behnes semfopības beedriba. Ar raktu: Jaunpils-Bifšu lauffaimneezjības beedriba, Dschuhfšies lauffaimneezjības beedriba un Riterfchafies lauffaimneezjības beedriba „Wahrpa”. Pehž apfweizinojumeem foris nodfedeja „Rewis flinkojot un puhstot”. Tam feloja preefshlahjumi: 1) Par femes apfahdschānu wifpahri un par papuwi fawfuschji; 2) par lopfopibu; 3) par eksporta fweefā isgatamofschānu mafās faimneezjības un 4) par semfopju isfahfchību. Pehdigi nodfedeja wehl „Deems, fwehti Baltiju!” ar fo beidšās fwehtu atks. Pehž tam feloja beja lihds wehlai naktij. Rowehtu ari no fawus pufes beedribai kapul pastahschānu un stipru pastahwefchānu.

No Lehnām. Swehtdeenas atpuhtas nizinafschāna. Pawifam fawadi fawu swehtdeenas atpuhtu pawada fchejeenes jaunelki — proti ar fpehtu ismehginaschānu pee almena zefschānos. Beefchi swehtdeenas war redset pulzimu jaunelku fchur tur wejelām pufdeenam puhlamees ap lahdu atmeni. Kad nu tahdās reifās latris grib israhdbitees par „brammani”, tad dahfahrt teel zelts wairaf, neta wā ar to loti ahtri war fahojat wefeliibu. Waj newaretu jaunelki labati ffeedot fawu brijwu laiku laiftraktu un derigu grahamtu laifschānāi un tā pamafam wifstees lihds atihfchības gaitai, jo meefas fpehta mums gana, bet gara atihfchības — rau, tās mums truhfi! — Ari meitās eefchāna te wehl leelā modē. Pufschji, kā ihfti naktspunni, ftoigā fawus tumfības zelus, ar zeema funeem kaudamees. Kauns preefsh tagabejeem laifkeem! Difchwaronis.

No Kuldigas. Kuldigā septembra fahlumā titt atlahsta krona 3 flafu pilfshetas skola. Mafā I. flafē 10 rubku, II. un III. flafē 15 rubku gabā. Uf wehleschānos skolneekem pados ari Wahju un Frantschu walodas, grahamtwefchānu 20 par loti femu mafsu. Zugumu raktu ar skolneeku dokumenteem peenem un tumafas finas par jaunatlahjomo skolu pafneefš Kuldigas seminara skolotajs E. Lihzifcha fgs, Pils eelā N. 4.

No Kuldigas. Sestdeem 9. augustā fch. g. kā „Walt. Wehst.” sino, weetejā Latweefchu kapehtā ufzelts glihts peeminellis dfejneefam Friedenbergin-Meerinam. Schis jaunfais mihlehtības darbs fagahdats no nelaimigā dfejneeka radu un tuwalo draugu pufes. Peeminella ofziela atflahschāna ne-notifa, itai swehtdeem 10. augustā Sadraudfšigās Beedribas jauts foris dirigenta J. Neumana fga wadibā nodfedeja pee kapa dimas dfeefmas: „Mirufcheem” no Siegmunda un „Pee kapa”, Bernera, un nedaufšā publika pamafam isfahfchiba. Peeminellis lihdsig dfejneeka „Auselka” peeminellim Alojās kapehtā. Wina weenā pufē Latinu burteem eegrametas dimas rindinas no dfejneeka „Lihgās fkanu”, „Zauretajs” un fem tām — Jan Friedenbergs-Meerinifch dšimis 26. dezembri 1868., miris 23. maijā 1894.

Pee Rendes pagasta waldes (Kuldigas aprink) ar 15. augustu fch. g. eerihkota pasta ftozija, kura peenems wifadu korrespondenži un pahrdos wifadas martas.

No Zelgawas.

Deewalfopofchānās Sw. Annas bafnizā no 19. lihbj 26. augustam. Swehtdeem 26. augustā. Pilfshetas draudfš deewaldn. pulst. 1/28 no rihsta; deewalp. pulst. 2 wehž pufd.; fped. mahj. pal. Stavenhagens. Pilfshetas draudfš ufauktti: Eunis Johans Kwitfchewij ar Minnu Luifi Matilbi Schluber; Peters Jakobfons ar Karolini Emiliju Frid; Janis Wirfchbigli ar Trihni Drosdowa; miruschji: Anna Wiman, 61 g. w.; Dore Weinbrandt, 56 g. w.; Hermine Lijete Jafschewij, 2 d. w.; Wolbemars Friedrichs Erdmans, 12 m. w.; Zuhle Lafcha al. Grafsmans, 48 g. w.; Minna Gutman, 19 g. w.

Pilfshetas draudfš dahwanu eenahjis: pr. jaunās bafnizās 8 rbl. 78 fap.; pr. nabageem 1 rbl. 21 fap.; pr. altara fwežem 5 rbl. 12 fap.; pr. Dabora 2 rbl. 13 fap.

Zelgawas Latweefchu Beedriba fchēdeem 30. augustā un swehtdeem 31. augustā fwin fawus parafšos tautas fwehtus. Sestdeem 30. augustā beedribas telpās goda meelafis. Galda kartis beedreem un eewefteem weefteem 125 fap. — Swehtdeem 31. augustā „Kruschola” telpās, konzerts. Pee konzerta laipni pedatifees M. Blumberg ftofe (foprans), D. Wogelmona fgs (fshello), un Zelg. dfeed. beedr. „Liras” jauts un wifru foris, brijwā mahfshleeka D. Kaulina fga wadibā. — Programa loti bagata. Pehž konzerta turpat halle. Wiletēs eepreefsh dabunamas G. Landsberga fga grahamtu weikalā.

Leela eelaufschānās fahdšiba nakti no peefdeenas uf feshdeenu isbarita agronoma J. Biffeneela melofnebu un mafchinu weikalā, Katolu eelā, 46. Saglis, lahda wihfē tas eetigis eefschā, naw wehl fchāidri ispehrits, ar dšels kalu waj zitu afu eerozi, atlaufs dšels naudas fapja burwu ahreenu, atfkuhwejis tad atfshgus un isfehmis naudu. Tā ka weikalam to deen bijuschji leelaki mafchajumi, tad fchāp gan fchāidra nauda naw daudj atradees, itai ap lahdu 100 rublu. Wef tam faglis (waruhst ari, ka bijuschji wairaf) nofahdis wehrtspapifchus, neleetotas wefelu blanketas, martas, un rewolwerus pa lahdu fimtu rublu, tā ka kopā wif fawdejumi fneegfees uf wairaf fimts rublu. Ahra istigis faglis, zil redfams, zaur logu, kuru tas atfkuhwejis no eefschufes. Kā faglis eetigis weikalā, naw fchāidri peerahdams, bet jadomā, ka tas wafkardā nepamanits pafshpees kur aif mafchānam pafschajās telpās, un tad, kad weikals aifshgats, un weikala personals bish uf fahzjis fawu eelaufschānās darbu. Difhwaini, ka uf til apfshmotas elās, neweems naw manijis ne biferdejis trofni weikalā, jo bes trofchāna gan fchāpja dšels burwu atlaufschāna newareja notift, tapat ari islaufschānās zaur logu. Polizija fagleem dšen buhfhigi pehdas.

Sahdšības. Ernfts Sch., kureh dšihwo uf Waukas leelzeļa N. 4, sinoja polizijā, ka 10. augustā, pa to laiku, kamehr wīnch atradees Sch. dšehreenu pahrdotawā, Katolu eelā N. 39, uf weftes kabatas wīnam isfagts wihreefchu fudraba kabatas pulstiens ar fudraba fchēdi, kuru kopwehrtiba fneefšes pee 12 rubleem. Apfagtais Sch. fchini fahdšiba tur aifdomas uf lahdu D., kureh tani laifā, kad fahdšiba isbarita ari atradees mine-tajā dšehreenu pahrdotawā. — 8. augustā ap wakara laiku isfagti fahdam fchejeenes eemihneefam W. G. uf tirgus plafcha pzejim M. trafterim, is kabatas 57 rbl. naudas. Scho fahdšibu, tā wehlat israhdbitees, bij isbaritās kahds weefejais pilfonis B., kureh otrā deenā tapis atrasts un apzeenats. — Palejas eelā N. 41 dšihwojofcha baronefe E. fon F. sinoja polizijā, ka julija mehnefcha fahfumā is wīnas agrafā dšihwofka Strihweru eelā N. 28, wīnai nofagti 300 rbl. naudas, kuri atrahdschēes wīnas aifshgātā lumodē, pee kam lumode tapufe ar pafaktaititu atfshgu atfshgta. Pee fahdšības tagad peenahfts kahds L., kureh apzeenats. — Weetejās pilfshetas flimnizās kalfone D. J. sinoja polizijā, ka 8. augustā is wīnas neaifshgats istabas, pa to laiku, kamehr wīnas mahjās nebijis, wīnai isfagti 12 rbl. naudas. Sagtā nauda atrahdschēes aifshgātā fchemobanā, kureh tapis ar pafaktaititu atfshgu atfshgts. Apfagti J. tura aifdomas fchini fahdšiba uf lahdam B. un B. — Marijas eelā N. 32 dšihwojofchā N. S. 12. augustā sinoja polizijā, ka fchi gada julija mehnefi is wīnas dšihwofka preefshnāma wīnai nofagts weens pahris feewefschu kurpu, 1 rbl. 15 fap. wehrtibā, kurpes L. tagad ufihmejufe pee kahdas S. L.

Wisjannafas finas.

Peterburgā, 16. augustā. Finantfchu ministris Witte zaur Wisaugstati reftitutu eezelts par ministru komitejas prezidentu, un walšis bankas pahrwalditajis Pleffe — par finantfchu ministrijas pahrwalditaju. Sarunu turpinafschāna par tirdfneezjības lihguuma nofshgichānu starp Kreewiju un Wahjiju paleef joprojam walšis sekretara Wittes rotās, tadehl ka wīnch fcho leetu eefahzjis un wīnam tajā wif fihlumi jau pahfchāmi.

Sofijā, 29. (16.) augustā. Aftro-Ungarijas konsulata logōs, fshiba, tita wairaf reif schānts no garamejofchem faldateem.

Konftantinopolē, 29. (16.) augustā. Jf fshības sino, ka pee Schufchinas, deenwidu-reertrumōs no fshības notufschji fawtini ar dumpineekem; wehdeje paglahufschēes fahnajōs. Ari reertrumōs no fshības parahdbijuschēes dumpineeki, nogalinajuschji 4 muhamedanus un fchandarimus.

Konftantinopolē, 29. (16.) augustā. Kā dširdams, tad dumpineeki ufshchufschji gaisā Zniadas bahlu un nobedfinajuschji bahlas uftrauga namu pehž tam, kad Kreewu eefadre bij aifbraufuschji.

Belgradē, 29. (16.) augustā. Rehwina pils turumā uf-gahja 30 metru garu mihnu gangi.

Sofijā, 29. (16.) augustā. Krafā Ferdinanda draugi raugās ar ruhpeem uf wīna atgreefschānos Bulgarijā.

Sofijā, 30. (17.) augustā. Robefchu apfahdšiba pawairota.

Konftantinopolē, 31. (18.) augustā. Pehž tam, kad Wahjijas wehstneeks bija dimas fūndas farunajees ar fultanu, wehdejam peenehma ari Kreewijas wehstneeku. Ubi wehstneeki fultanam isfchāidroja, ka Turzijai jafper ftingri fohi preefsh dumpja apfpeefchānās Makedonijā. („Walt. Wehst.” fpez-telegm.).

Tirgus finas.

Rūdi, 16. augustā fch. g. Labības tirgū zenas paleef ftingratas, tomehr, peewedumeem truhstot, apgrofjumi wehl arneem waf. Raf-faja puda:

Rūdi, Kreewu, 120 m. fmagi, 76—77 fap. puda, fweefchi, Kreewu, 125—127 m. fmagi, 96—97 fap. puda, aujas, mefchahmetas, wibejās, 65—66 fap. puda, labafās, 67—72 fap. puda, fchajmetas 62 fap. puda, mefchi, Kreewu 100 m. fmagi 67—68 fap. puda, lufchēklas, parafšās, — fap. puda, ftepu fchēklas 140 fap. puda.

Labības tirgū leeltirdfneezjiba Leepajā fchahdas zenas: Raffaja, rūdi, Kreewu, 120 m. fmagi, 79 fap. puda, fweefchi 76—81 fap. puda, aujas, Kreewu labafās, 77—80 fap. puda, wibejās, 67—70 fap. puda, lufchēklas, ftepu 140 fap. puda, fweefchu flijās, rupjās, 65—68 fap. puda.

Naudas kurfs.

Berlinē, 29. (16.) augustā 1903. g.
Kreewu kredifitētes par 100 rubleem 216 Wahju martas 20 fentau.
Weena marka = 46 1/4 fap.

Wehstules un atbildes.

Zelgawneefam G. W. Feshitjumi bes pilniga parafsta nogrimf papihru kurwi. — **Kahdam weefim.** Til fihleem aifrahdbijumeem par beedribu isrihtojumeem ir itai weeteja nofihme. — **K. A. a.** Tas pats Zuhju sinojums jau zitur nodulats.

3Dewejs un redaktors: Dr. Stienftein.

Redaktors: J. Weifsmānis.

Довозено цензурою. Прага, 18-го августа 1903 г.
Drulats pee J. F. Stefejchāgena un dehla Zelgawā.

